

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Lixdan iyo Sagaal

Furfuridda Xargaha Nebinimada: Fahamka Astaan-ahaanta “Qalcad” ee ku jirta Daanyeel

Jeff Pippenger
2024-03-31

Aayadda tobnaad ee cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel, waxay isku xidhaa farriinta gudaha iyo tan dibadda erayga “qalcad.” Xidhiidhka ay la samaynayso waxsii-sheegiddii shan iyo lixdanka sannadood ee Ishacyaah, wuxuu aqoonsanayaa “qalcadda” waxsii-sheegidda dibadda inay tahay Ruushka, iyo “qalcadda” gudaha ee macbudka oo Masiixu taago isla taariikhdaas. Qalcadda dibadda, oo ku taal aayadda kow iyo soddonaad, laguna aqoonsaday “meesha quduuska ah ee xoogga,” waxay ka dhigan tahay boqor ama boqortooyo dhuleed. Qalcadda gudaha, ama meesha quduuska ah ee xoogga ee gudaha, waa macbudka uu Rasuulka Axdigu ku taago lix iyo afartan sannadood gudahood.

Meesha Ugu Quduusan ee macbudkaas (qalcadda), Ilaah wuxuu ku fadhiyaa meelaha samada.

Bugga Daanyeel waxaa ku jira laba eray oo Cibraani ah oo labadaba loo turjumay “meesha quduuska ah.” Mid waa “miqdash,” kan kalena waa “qodesh.” “Miqdash” wuxuu matali karaa meel quduus ah oo jaahil ah, ama meesha quduuska ah ee Ilaah, ama xataa qalcad adag. “Qodesh” se Kitaabka dhexdiisa waxaa keliya oo loo adeegsadaa in uu matalo meesha quduuska ah ee Ilaah. “Meesha quduuska ah” (miqdash) ee xoogga (qalcadda), ee aayadda kow iyo soddonaad ee Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad, waxaa loo turjumay “meesha quduuska ah ee xoogga”; erayga Cibraaniga ah ee halkaas loogu turjumay “meesha quduuska ah”na waa “miqdash,” kaas oo matala Magaalada Rooma, taas oo ah astaanta xoogga Rooma taariikhda Rooma jaahilka ah iyo tan Rooma baabbanimada labadaba. Daanyeel labadan eray ee Cibraaniga ah wuxuu u adeegsaday si aad u taxaddar badan. Aayadaha ah tiirka dhexe ee Adventism-ka, waxaan ka helaynaa erayga “meesha quduuska ah.”

Markaasaan maqlay quduus keliya oo hadlaya, quduus kalena wuxuu ku yidhi quduuskaas hadlayay, Ilaa goormay ahaan doontaa muujintii ku saabsanayd allabariga joogtada ah, iyo xadgudubka baabba’a keena, oo quduuska iyo ciidankaba loogu dhiibo in cagaha lagu tunto? Oo isna wuxuu igu yidhi, Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; dabadeedna quduuska waa la nadiifin doonaa. Daanyeel 8:13, 14.

Ereyga Cibraaniga ah ee loo tarjumay “meesha quduuska ah” labada aayadoodba waa “qodesh,” waxaana keliyah loo adeegsadaa inay matasho meesha quduuska ah ee Ilaah. Aayadda kow iyo tobnaad, oo aqoonsanaysa Roomaankii jaahilka ahaa, gaar ahaan macbudka Pantheon ee ku yaal Magaalada Rooma, waxaan ka helaynaa erayga “meesha quduuska ah”; hase yeeshee aayaddaas eraygu waa erayga Cibraaniga ah ee “miqdash.”

Hubaal, isagu wuu is-weyneeyey xataa ilaa Amiirka ciidanka; oo allabarigii joogtada ahaa isaga aawadiis waa laga qaaday, meeshii quduuskiisuna waa la dumiyeey. Daanyeel 8:11.

“Meesha quduuska ah ee xoogga” ee aayadda kow iyo soddonaad ee Daanyeel kow iyo toban waa erayga Cibraaniga ah ee “miqdash,” wuxuuna la muuqdaa xiriir la leh erayga Cibraaniga ah ee lagu turjumay “qalcad” aayadaha toddobaad iyo tobnaad ee cutubka kow iyo tobnaad. Aayadda toddobaad boqorkii koonfureed wuxuu si toos ah u galay magaalada Rooma oo boqorkii woqooyi maxbuus ahaan buu u qabsaday, waayo wuxuu galay qalcaddiisa; laakiin aayadda tobnaad, boqorka woqooyi wuxuu u kacaa oo keliya “ilaa” “qalcadda,” maxaa yeelay wuxuu ku joogsaday xadka u dhexeeya boqortooyadiisa iyo Masar. Waa xadka Raafiya meesha ay aayadda xigtaa ka hadli lahayd. “Meesha quduuska ah ee xoogga” ee aayadda kow iyo soddonaad waa “miqdash”-ka “qalcadda.”

Dagaalkii xuduudda ee Raphia wuxuu astaan u yahay dagaalka xuduudda ee Ukraine. Taariikhdaas nebiyadeed waxaa lagu gartaa fahamka in “madaxa” uu yahay boqortooyada ama boqorka; waa qalcadda xooggiisa; hase ahaatee, waxsii sheegiddu waxay ka hadlayso run gudaha ah iyo mid dibadda ah. “Macbudka xoogga” ee khadka dibadda waxaa matala macbudka “miqdash”, halka macbudka xoogga ee khadka gudaha uu matalo macbudka “qodesh”.

1844 ilaa 1863 waxay ka dhigan tahay xariiq taariikh nebiyadeed ah oo muujinaysa shaabadaynta boqolka iyo afar iyo afartan kun. Labada kun iyo shan boqol iyo labaatanka sannadood ee kala firdhinta ee ka gees ahayd boqortooyada woqooyi waxay dhammaadeen 1798, isla labada kun iyo shan boqol iyo labaatanka sannadood ee ka gees ahayd boqortooyada koonfureedna waxay dhammaadeen 1844. Labadaas xariiq waxay matalaan dabecadda hoose ee aadanaha iyo dabecadda sare ee aadanaha. Dabecadda hoose, oo ay matasho boqortooyada woqooyi, waa jidhka, dabecadda sarena waa madaxa. Madaxu waa caasimadda boqortooyada, waana boqorka. Sawirkan darteed Masiixu wuxuu doortay Yahuudah, boqortooyada koonfureed, inuu magiciisa dhigo, caasimadduna waa Yerusaaalem. Yerusaaalem waa meesha uu ku yaal meesha quduuska ah ee runta ah ee xoogga, oo meeshaas quduuska ahna waxaa ku jira qolka carshiga ee boqorka, kaas oo ah madaxa.

“Todobada jeer” ee Laawiyiintii lix iyo labaatanaad ku xusan waxay ahayd runta ugu dambaysa ee shaabadaynta sannadkii 1856, taas oo loogu talagalay inay awood siiso calan lagu dhammeeyo shaqada. Laga bilaabo 1844 ilaa 1863, Masiixu wuxuu damacsanaa inuu Ilaahnimadiisa ku midoobiyo aadannimada weligeed, laakiin aadannimadu way kacday.

Ma uu awoodin inuu wakhtigaas beddelo dabecadda hoose ee dadka, waayo taasu waxay dhacdaa imaanshihiisa labaad. Markaas wuxuu dabecadda sare ee dadka u beddeli doonaa suuraddiisa, isaga oo isku daraya madaxa aadanaha iyo madaxa Ilaahnimada. Madaxu wuxuu ahaa caasimadda boqortooyada. Madaxu wuxuu ahaa boqorka, oo markii Masiixu sameeyo isbeddelka ay Ilaahnimadu kula midoobayso bini’aadannimada, wuxuu isku daraa madaxa bini’aadannimada iyo madaxa Ilaahnimada gudaha quduuska Yerusaaalem, ee Quduuska ugu Quduusan, halkaas oo Masiixu la fadhiya Aabbihis.

Kii guulaysta waxaan siin doonaa inuu ila fadhiisto carshigayga, sidaan aniguna u guulaystay oo aan ula fadhiistay Aabbahay carshigiisa. Kii dhego leh, ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Muujintii 3:21, 22.

Masiixu wuxuu ballanqaadayaa in kuwaas (La'odikiyaanka ah) ee ka guulaysta siduu isagu uga guulaystay (oo noqda Filadelfiyaan), lala fadhiisin doono isaga, meelaha jannada.

Kaas oo uu ku muujiyey Masiixa markii uu isaga ka sara kiciyey kuwii dhintay, oo uu fadhiisiyey gacantiisa midig meelaha samada, ... Oo inagana wuu nala sara kiciyey, oo wuxuu naga wada fadhiisiyey meelaha samada ku jira ee ku jira Masiix Ciise. Efesos 1:20; 2:6.

Isku-xidhka labada ul ee Yexesqeel (aadannimada iyo Ilaahnimada) waxaa lagu dhammaystiraa meesha quduuska ah ee xoogga Ilaah (qodesh), isla wakhtigaas oo qalcadda xoogga (miqdash) loo aqoonsado furaha nebinnimada ee isku xira labada xarriiq ee gudaha iyo dibaddaba ee waxsii sheegidda uu Jibriil u yimid inuu Daaniyeel fahamsiiyo oo ku saabsan wixii ku dhici lahaa dadka Ilaah inta lagu jiro wakhtiga shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun. Masiixu wuxuu jeclaa inuu shaqadan ku dhammaystiro taariikhdiisii Milleriinta, laakiin shaqada waxaa fashiliyay fallaagadii 1863, hase yeeshee taariikhda 1844 ilaa 1863 weli waxay ahaanaysaa xarriiq muujinaysa shaqadaas la isku dayay.

Aayadda tobnaad ee Daaniyeel cutubka kow iyo tobnaad waxa ku jirta furaha lagu fahmayo farriinta gudaha iyo tan dibadda ee aayadaha kow iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad, kuwaas oo soo galay taariikhdeenna nebiyadeed sannadkii 2014. Aayadda tobnaad waxay tilmaamaysaa 1989, taas oo ah wakhtiga dhammaadka ee dhaqdhaqaaqa dib-u-habaynta ee boqolka iyo afarta iyo afartan kun, hase yeeshee sidoo kale waxa ku jira furaha u saamaxaya in 2014 loo aqoonsado calaamad-marxalad ku taal taariikhda shaabadaynta.

22-kii Oktoobar, 1844, Rasuulkii Axdiga ayaa si kedis ah ugu yimid macbudkii uu isagu dhisay. Astaantaas jidka waxay ka dhigantaa 11-kii Sebtembar, 2001, markii malaa'igtii saddexaad mar kale timid, oo buunkii toddobaadna mar kale bilaabay inuu dhawaaqo. Markaas taariikhdiisii 1840 ilaa 1844 iyana waxay ahayd in dib loo soo celiyo, maxaa yeelay malaa'igtii soo degtay 11-kii Ogoosto, 1840 ma ahayn qof ka hooseeya Ciise Masiix, shaqadiisuna waxay ahayd inay dhulka ku iftiimiso ammaantiisa.

1840 ilaa 1844 sidoo kale waxay ka dhigan tahay muddada ka bilaabmaysa Sebtembar 11, 2001 ilaa sharciga Axadda ee dhawaan imanaya, sida ay 1844 ilaa 1863 u matasho Sebtembar 11, 2001 ilaa sharciga Axadda ee dhawaan imanaya. Walaashii White waxay taariikhda 1844 la waafajisaa taariikhda iskutallaabta, iskutallaabtuna waxay matalaysaa kala-qaybin laba taariikhood oo min saddex sano iyo badh ah, kuwaas oo labaduba is-waafaqaan. Iskutallaabtu waxay caddaynaysaa in taariikhdiisii ka horraysay ee ka bilaabatay 1840 kuna dhammaatay 1844, iyo taariikhda xigtay ee gaadhaysa 1863 ay yihiin laba taariikhood oo isbarbar socda, kuwaas oo labaduba matala muddada shaabadaynta.

Khadka kowaad oo ka bilaabma 1840 ilaa 1844 wuxuu matalaa guushii Adventistii Filadelfiya, halka khadka kale oo ka bilaabma 1844 ilaa 1863 uu matalo fashilka Adventistii La'odikiya.

Labadaas kooxoodba waxaa lagu metelay cutubka tobnaad ee Daanyeel, waayo Daanyeel, isagoo matalaya bikradihii xigmadda badnaa ee guulaystay intii lagu jiray wakhtiga shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun, ayuu arkay muujintii; laakiin kuwii isaga la jirayna way ka carareen muujintii.

Oo maalintii afar iyo labaatanaad oo bisha kowaad ahayd, anigoo jooga dhinaca webiga weyn oo ah Xiddeqel; ayaan indhahaygii kor u taagay, oo eegay, oo bal eeg, nin baa joogay oo huwan maro wanaagsan, dhexdiisana waxaa ku xidhnaa dahab saafi ah oo Ufaas ah. Jidhkiisuna wuxuu u ekaa berullos, wejigiisuna wuxuu u ekaa hillaac, indhihiisuna waxay ahaayeen sida laambado dab ah, gacmihiisii iyo caghiisuna midab ahaan waxay u ekaayeen naxaas la safeeyey, oo codkii hadalladiisuna wuxuu la mid ahaa codka dad badan. Oo aniga Daanyeel keliya ayaa arkay muujintii; waayo, nimankii ila joogay muujinta ma ay arkin; hase ahaatee gariir weyn baa ku dhacay, sidaas daraaddeed way carareen si ay isu qariyaan. Daanyeel 10:4–7.

Cutubka toddobaad ee Daanyeel, ka dib markii Daanyeel arkay riyadii ku saabsanayd dugaagta wax cunta, Jibriil baa yimid si uu riyada u fasiirro.

Anigoo Daaniyel ah ayaa ruuxaygu ku murugooday dhexda jidhkayga, oo muuqashooyinkii madaxayguna way i dhabeen. Markaasaan u soo dhowaaday mid ka mid ah kuwii halkaas taagnaa, oo waxaan weyddiistay runta waxyaalahaan oo dhan. Sidaas daraaddeed ayuu ii sheegay, oo ii fahamsiiyey fasirka waxyaalahaas. Daaniyel 7:15, 16.

Cutubka siddeedaad ee Daanyeel, dabadeed markii Daanyeel arkay riyadii ku saabsanayd bahallada macbudka, ayaa Jibriil yimid si uu riyada u fasiro.

Oo waxay noqotay, markii aniga, aniga Daanyeel ah, aan arkay riyada oo aan doondoonaay macnaheeda, bal eeg, waxaa hortayda istaagay wax u ekaa nin. Oo waxaan maqlay cod nin oo ka dhex yeedhaya qararka webiga Uulay, kaas oo qayliyey oo yidhi, Gabrii'eelow, ninkan riyada ha fahamsii. Daanyeel 8:15, 16.

Cutubka sagaalaad ee Daanyeel, dabadeed markii Daanyeel faham ka helay tirada sannadaha uu Yeremyaah sheegay oo lagu muujiyey qoraalladii Muuse inay yihiin habaar iyo weliba dhaarta Ilaah, ayaa Jibriil yimid inuu aragtida sharraxo.

Oo anigoo weli hadlaya, oo tukanaya, oo qiranaya dembigayga iyo dembiga dadkayga reer binu Israa'iil, oo baryadaydana hor keenaya Rabbiga Ilaahayga aawadeed buurta quduuska ah ee Ilaahayga; haa, anigoo weli hadlaya intii aan tukashada ku jiray, ayaa ninkii Jibriil, kii aan bilowgii riyada ku arkay, isagoo loo soo dedejiyey duulimaad degdeg ah, ii yimid oo i taabtay wakhtigii qurbaanka fiidkii. Oo isna wax buu i fahamsiiyey, wuuna ila hadlay, oo wuxuu yidhi, Daanyeelow, haatan waxaan u soo baxay inaan ku siiyo xigmad iyo waxgarasho. Daanyeel 9:20–22.

Sidaas daraaddeed, markhaatiyo saddex ah oo dhammaantood ka yimid kitaabka Daanyeel ku salaysan, markii Jibriil uu Daanyeel cutubka tobnaad ku yidhaahdo in uu yimid si uu Daanyeel u fahamsiiyo waxa ku dhici doona dadka Ilaah maalmaha ugu dambeeya, Jibriil wuxuu fasiirayaa “marah” dheddigta ah, taas oo ah riyo-sababeyneedii Daanyeel arkay oo kooxdii kale ka carartay.

Haddaba waxaan u imid inaan ku fahamsiiyo waxa ku dhici doona dadkaaga maalmaha ugu dambeeya; waayo weli riyadu waa maalmo badan. Daniel 10:14.

Araggii Daanyeel arkay ee kala soocid ku keentay rumaystayaasha, waxay ahayd araggii muuqashadii Masiixa, araggii laba kun iyo saddex boqol oo sannadood, hase yeeshee waxay ahayd muujinta dheddigga ee araggaas. Waxay ahayd fahamka aragga muuqashada kediska ah ee Masiixa sida Rasuulka Axdiga oo Daanyeel (iyo kuwa uu Daanyeel metelo) u beddelay ekaanta Masiixa. Wixii “ku dhaca dadka Ilaah maalmaha ugu dambeeya” waxaa matala taariikhda Millerites-ka laga bilaabo 1840 ilaa 1844, iyo sidoo kale Millerites-ka laga bilaabo 1844 ilaa 1863. Koox ayaa ka cararta aragga iyagoo fallaagow ku jira, halka kooxda kalena rumaysad ku raacdo Masiixa ilaa Qolka ugu Quduusan, si ay isaga ula fadhiistaan meelaha jannada ku jira.

Laakiin markii Jabraa’iil fasirayo riyadii uu Ilaah ku beddelayo dadkiisa maalmaha ugu dambeeya ekaanta Masiixa, wuxuu soo bandhigayaa taariikhda dibadda ee dunida. Riyadii Daanyeel ee Masiixa ayuu Jabraa’iil u fasiray inay tahay taariikhda dibadda ee wakhtiga shaabadaynta ee boqol iyo afartan iyo afar kun. Marka, fasirka Jabraa’iil dhexdiisa, la gaaro taariikhda Sebtembar 11, 2001, taariikhda la adkaynayo inay ka horrayso sharciga Axadda ee aayadda lix iyo tobnaad, waxa keliya oo lagu garanayaa furaha fahamka ee lagu matalay “qalcadda” aayadda tobnaad. Sebtembar 11, 2001 waxaa bilaabmay inuu furmo saamaynta riyo kasta sidii giraangiro ku dhex jira giraangiro.

Markaasaa eraygii Rabbiga ayaa ii yimid, isagoo leh, Wiilka Aadanow, waa maxay maahmaahdaas aad ku leedihiin dalka reer binu Israa’iil, idinkoo leh, Maalmuhu way dheeraadeen, oo aragti kastuna way fashilantaa? Haddaba u sheeg iyaga, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Maahmaahdan waan joojin doonaa, oo mar dambe ma ay u adeegsan doonaan maahmaah ahaan reer binu Israa’iil dhexdooda; laakiinse waxaad ku tidhaahdaa, Maalmuhu waa soo dhowaadeen, iyo rumoobidda aragti kasta. Waayo, mar dambe guriga reer binu Israa’iil dhexdiisa kama jiri doonto aragti aan waxba tarayn iyo faal sasabasho leh toona. Waayo, anigu waxaan ahay Rabbiga; waan hadli doonaa, oo erayga aan ku hadlana wuu rumoobi doonaa; mar dambe dib looma dhigi doono; waayo, cimrigiinna, guriga caasiyoobayow, ayaan erayga ku hadli doonaa oo aan fulin doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. Haddana eraygii Rabbiga ayaa ii yimid, isagoo leh, Wiilka Aadanow, bal eeg, kuwa guriga reer binu Israa’iil waxay leeyihiin, Aragtida uu arkaa waa maalmo badan oo iman doona, oo wuxuu wax ka sii sheegaa wakhtiyo fogfog. Haddaba u sheeg iyaga, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Midnaba erayadayda mar dambe dib looma dhigi doono, laakiinse erayga aan ku hadlay waa la samayn doonaa, ayaa Sayidka Rabbiga ahu leeyahay. Yexesqeel 12:21–28.

Dhammaan giraangiraha nebinnimo ee ku dhex wareegaya giraangiraha kale ee nebinnimada ku jira taariikhdaas, waxaa jira hal giraangire oo Ruuxa waxyigu uu ardayda nebinnimada ee maalmaha ugu dambeeya ogeysiiyey inuu yahay giraangiraha lagu go’aamin doono masiirkooda weligeed ah. Xarriiqba xarriiq ka dambaysa, giraangirahaas waa inuu sidoo kale noqdaa riyadii Daanyeel arkay oo isaga u beddeshay ekaanshaha Masiixa, waayo taasu waa riyada tilmaamaysa waxa ku dhaca dadka Ilaah maalmaha ugu dambeeya.

“Rabbigu si cad buu ii tusay in ekaanshaha bahalka la samayn doono ka hor intaan albaabka nimcadu xidhmin; waayo, taas waxay noqon doontaa imtixaanka weyn ee dadka Ilaah, kaas oo masiirkooda weligeed ah lagu go’amin doono. Mawqifkaagu waa isku dhex yaac is-khilaafsan oo sidaas u qasan, si ay u yaraadaan kuwa lagu khiyaaneeyo.

“Muujintii 13 mawduucan si cad ayaa loo soo bandhigay; [Muujintii 13:11–17, ayaa la soo xigtay].”

“Tani waa imtixaanka ay tahay in dadka Ilaah maraan ka hor inta aan la shaabadayn. Kuwaas oo dhan oo daacadnimadooda Ilaah ku caddeeyey iyagoo xajinaya sharcigiisa, oo diiday inay aqbalaan sabti been-abuur ah, waxay hoos geli doonaan calanka Rabbiga Ilaaha ah ee Yehowah, oo waxay heli doonaan shaabadda Ilaaha nool. Kuwa runta ka timid jannada ka tanaasula oo aqbala sabtida Axadda, waxay heli doonaan summadda bahalka.” Manuscript Releases, volume 15, 15.

Imtixaanka lagu aqoonsado inuu yahay imtixaanka sanamka bahalka waa laba-geesood. Waa imtixaanka ka dalbanaya ardayga waxsii sheegidda inuu garto koboca sanamka bahalka, kaas oo ah isku-darka kaniisadda iyo dawladda ee Maraykanka ka hor sharciga Axadda. Sidoo kale waa imtixaanka ka dhex dhalinaya kuwa uu Daanyeel metelo ama kuwa cararay, ama sanamka bahalka ama ekaanta Masiixa. Kala-soociddu waxay ku salaysan tahay in bikradahaasu “aragaan riyadan weyn,” sidii Daanyeel u arkay, iyo inay ka cararaan iyo in kale. Furaha lagu arko riyada weyn waxaa metela erayga “qalcad.”

Waxaan sii wadi doonaa daraasaddan maqaalka xiga.

“Malaa’igta xoogga badan ee Yooxanaa wax baraayay ma ahayn qof ka hooseeya Ciise Masiix. Inuu cagtiisa midig saaray badda, tan bidixna dhulka engegan, waxay muujinaysaa qaybta uu ka qaadanayo dhacdooyinka ugu dambeeya ee muranka weyn ee uu la leeyahay Shayddaanka. Meeshan uu taagan yahay waxay tilmaamaysaa xooggiisa iyo amar-maamulkiisa ugu sarreeya ee uu ku leeyahay dhulka oo dhan. Muranku wuxuu sii xoogaysanayay oo sii adkaanayay qarniba qarni ka dambeeya, wuuna sidaas ku sii socon doonaa ilaa dhacdooyinka gabagabada, marka hawlgalka xeel dheer ee quwadaha gudcurku gaadho heerkiisa ugu sarreeya. Shayddaanka, isagoo la midoobay niman shar leh, wuxuu khiyaanayn doonaa dunida oo dhan iyo kaniisadaha aan aqbalin jacaylka runta. Laakiin malaa’igta xoogga badan waxay dalbanaysaa in dheg loo dhigo. Waxay ku qaylinaysaa cod weyn. Waa inuu kuwa Shayddaanka kula midoobay inay runta ka gees yimaadaan tusaa xoogga iyo amar-maamulka codkiisa.”

“Kaddib markii ay toddobadan onkod dhawaaqeen codadkooda, amarku wuxuu Yooxanaa ugu yimaadaa sida uu ugu yimid Daanyeel oo kale oo ku saabsan kitaabka yar: ‘Shaabad ku xidh waxyaalihii ay toddobada onkod ku dhawaaqeen.’ Kuwanu waxay khuseeyaan dhacdooyin mustaqbalka ah oo loo muujin doono siday u kala horreeyaan. Daanyeel wuxuu istaagi doonaa meeshiisii qaybta ahayd dhammaadka maalmaha. Yooxanaa wuxuu arkaa kitaabka yar oo aan shaabadnayn. Markaas waxsii sheegyadii Daanyeel waxay helaan meeshooda ku habboon ee ku jirta farriimaha malaa’igta kowaad, labaad, iyo saddexaad ee dunida loo gudbinayo. Furitaanka shaabadda kitaabka yaru wuxuu ahaa farriinta ku saabsan wakhtiga.”

“Buugga Daanyeel iyo Muujintuba waa mid keliya. Mid waa wax sii sheegid, kan kalena waa muujin; mid waa buug la shaabadeeyey, kan kalena waa buug la furay. Yooxanaa wuxuu maqlay qarsoodiyadii onkodadu ku dhawaaqeen, laakiinse waxaa lagu amray inuusan qorin.”

“Iftiinkii gaarka ahaa ee la siiyey Yooxanaa, oo lagu muujiyey toddobada onkod, wuxuu ahaa sawirid dhacdooyin dhici lahaa intii lagu jiray farriimaha malaa’igta koowaad iyo tan labaad.”
The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.